

Rady dla rodziców, którzy chcą wychować małych czytelników

Dziecko w bibliotece

Do Miejskiej Biblioteki Publicznej w Gliwicach może być zapisany nawet noworodek, więc Twoje dziecko na pewno **nie jest za małe** na korzystanie z wypożyczalni. Oczywiście przy **pierwszej wizycie rodzic lub opiekun** prawny musi okazać dowód i podpisać zobowiązanie do przestrzegania **regulaminu** biblioteki. Warto zaznaczyć, że zapisanie i korzystanie z **biblioteki** jest całkowicie **darmowe**.

- ▶▶▶ **Książki, audiobooki i gry planszowe** wypożyczone są na 30 dni.
- ▶▶▶ Terminy zwrotów zbiorów można przedłużyć, dzwoniąc, wysyłając e-mail lub samodzielnie, w panelu Konto Czytelnika na stronie **opac.biblioteka.gliwice.pl**.
- ▶▶▶ Jeśli podasz swój adres e-mail, 5 dni przed terminem zwrotu otrzymasz na pocztę elektroniczną **przypomnienie**.
- ▶▶▶ Za przetrzymanie zbiorów są naliczane kary (np. dla książek - 3 zł za każdy miesiąc), ale **łatwo ich uniknąć**, pilnując terminów zwrotów.

Co Twoje dziecko znajdzie w bibliotece?

- ▶▶▶ **ponad 100 000 książek dla dzieci i młodzieży**
- ▶▶▶ **ponad 1200 gier planszowych**
- ▶▶▶ **książki do słuchania**
- ▶▶▶ **muzykę dla dzieci**
- ▶▶▶ **filmy na DVD**

Odwiedzając wypożyczalnię, **mały czytelnik** zawsze może liczyć na **pomoc bibliotekarza** w doborze lektur. Coś o dinozaurach? O kucykach? O jadowitych wężach? **Bibliotekarze** lubią takie **wyzwania** – **znajdą książkę na dany temat**, a także polecą książki odpowiednie do wieku oraz **kompetencji czytelniczych**.

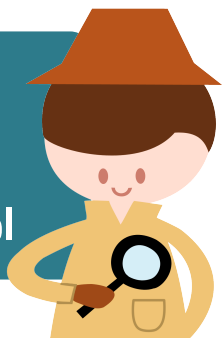

Miejska Biblioteka Publiczna w Gliwicach przez cały rok organizuje **zajęcia dla dzieci**. Są to różnorodne warsztaty, spotkania z **autorami**, spektakle teatralne, zajęcia z programowania. Szczególnie bogaty program jest przygotowywany na **ferie zimowe**, **wakacje** oraz przypadający w maju **Ogólnopolski Tydzień Bibliotek**.

Udział we wszystkich wydarzeniach jest **bezpłatny**, czasami jednak konieczna jest **rezerwacja miejsca**.

Zachęcamy do zapisania się na **newsletter** - to najprostsza metoda, aby dowiedzieć się, co **ciekawego** wydarzy się w bibliotece.

**Kalendarz wydarzeń
organizowanych w bibliotece
jest dostępny na:
www.biblioteka.gliwice.pl**

Literacka Miarka Wzrostu

Młodzi czytelnicy oraz bibliotekarze Miejskiej Biblioteki Publicznej w Gliwicach opracowali Literacką Miarkę Wzrostu. Pozwala ona nie tylko sprawdzić, ile dziecko ma wzrostu, ale przede wszystkim może być pomocna w doborze książek.

Jak korzystać z Miarki?

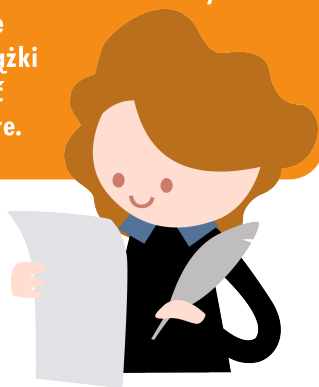
Wystarczy, że dziecko stanie przy niej prosto, a Ty zmierzysz, ile ma wzrostu. A potem **razem sprawdźcie**, jakie książki lubią czytać dzieci w podobnym wieku! Tytuły są **pogrupowane tematycznie**, możecie też więc **poszukać** interesującego dziecko tematu.

Pamiętajcie, że **Literacka Miarka Wzrostu** to tylko propozycje, **wskazówki**, które mogą być pomocne, są jednak tylko i wyłącznie pewnym wyborem **ciekawych tytułów**.

Miarka pokazuje, że każdy może znaleźć **literaturę** dla siebie, **dostosowaną** do wieku, możliwości percepcji oraz własnych zainteresowań. Tytuły, które się na niej znalazły, **wybrano** na podstawie **wskazań dzieci** i bibliotekarzy gliwickiej MBP oraz na podstawie **Złotej Listy Książek** polecanych przez Fundację „ABCXXI - Cała Polska czyta dzieciom” **do czytania dzieciom**.

Jeśli w pierwszych latach mojego życia czytaliście mi, drodzy rodzice, jeśli w naszym domu są książki, jeśli widzę was czytających – czytanie będzie dla mnie oczywistym sposobem spędzania wolnego czasu, książka będzie też dla mnie źródłem wiedzy.

Pójdę do szkoły przekonana o wartości literatury – nikt nie będzie musiał mnie namawiać do sięgania po książki i udowadniać, że warto czytać – będzie to dla mnie oczywiste.

Przypomnijmy
najważniejszą zasadę
czytania dzieciom:

zawsze,
bez względu na wiek dziecka,
czytanie powinno się
kojarzyć z przyjemnością.

Koźmińska I., Olszewska E., Wychowanie przez czytanie, s. 107.

Gdzie znajdę Miarkę?

Literackie Miarki Wzrostu są dostępne w wypożyczalniach gliwickiej biblioteki oraz w przedszkolach miejskich.

Plik graficzny znajduje się również na stronie internetowej:
www.biblioteka.gliwice.pl

Zalety czytania

Czytanie ma mnóstwo zalet. Jest łatwo dostępne, tanie (książek nie trzeba kupować, można je za darmo wypożyczyć z biblioteki), nie trzeba posiadać żadnego specjalistycznego sprzętu. Jedyne, czego naprawdę potrzebujemy, to chęci oraz przekonania, że głośne czytanie jest bardzo ważne dla rozwoju i przyszłości Twojego dziecka.

I nie chodzi tu tylko o **czytanie najmłodszym** – rodzice dzieci, które potrafią już czytać, powinni wspierać swoje pociechy w odkrywaniu pięknego świata książek i czytać im jak najdłużej. Zanim bowiem dziecko zacznie czytać płynnie i szybko, minie trochę czasu.

Gdy mi czytasz, czasem chciałbym gdzieś pobiec, albo połaskotać Cię, tato, tak mocno, aż pęknieś ze śmiechu! Nieraz za oknem dostrzegę samolot albo wyjątkowo duży księżyc... i już zapomnę, o czym właściwie mi czytasz. Aby utrzymać moją uwagę, możesz zastosować kilka sztuczek. Po pierwsze – wyłącz wszystkie rozpraszacze: telewizor, tablet, telefon. A po drugie – zapomnij na chwilę, że jesteś taki... dorosły! Rób miny, gestykuluj, zmieniaj natężenie głosu. Zapytaj mnie o ilustrację. O królu czytaj w papierowej koronie na głowie. Zdaję sobie sprawę, że czytając o Pawle i Gawle, nie zalejemy mieszkania, możemy jednak poudawać, że chrapiemy jak Gaweł. To będą dla mnie niezapomniane chwile.

W bardzo wielu domach **codzienna**, zazwyczaj wieczorna **lektura** rodzica i dziecka, jest rytuałem. Codzienne czytanie dla przyjemności jest ideałem, do którego chcemy dążyć. Aby zatem przekonać nieprzekonanych oraz utwierdzić w decyzji tych, którzy czytają swoim podopiecznym, przytaczamy zalety płynące z głośnego czytania.

Gdy czytasz dziecku...

- ▶ zaspokajasz jego najważniejsze potrzeby emocjonalne – miłości, uwagi, stymulacji, wzmacniasz swoją więź z nim,
- ▶ wspierasz jego rozwój psychiczny,
- ▶ wzmacniasz jego poczucie własnej wartości,
- ▶ uczysz języka, rozwijasz jego słownictwo i swobodę w mówieniu,
- ▶ przygotowujesz je do sprawnego czytania i pisanie oraz ułatwiasz mu odniesienie sukcesu w szkole,
- ▶ uczysz myślenia – logicznego, przyczynowo-skutkowego, krytycznego, refleksyjnego,
- ▶ rozwijasz jego wyobraźnię,
- ▶ pomagasz mu ćwiczyć pamięć oraz koncentrację,
- ▶ przekazujesz mu ogromną wiedzę ogólną i rozwijasz jego zainteresowania,
- ▶ uczysz wartości i odróżniania dobra od zła,
- ▶ rozwijasz jego poczucie humoru,
- ▶ dostarczasz mu świetnej rozrywki,
- ▶ zapobiegasz uzależnieniu dziecka od nowych technologii,
- ▶ pomagasz mu uczyć się żyć w społeczeństwie i prawidłowo kształtować relacje z innymi ludźmi,
- ▶ kształtujesz w nim na całe życie nawyk czytania i zdobywania wiedzy.

(za: Koźmińska I., Olszewska E., *Wychowanie przez czytanie*, s. 46.)

Rozmawiamy o książkach jak najczęściej. Kiedy stłukę kolano, zaraz przypomni mi się Lotta, która upadła, ucząc się jeździć na rowerze (Astrid Lindgren: *Pewnie, że Lotta umie jeździć na rowerze*). A gdy przy obiedzie będziemy nalewać rosół, przypomni mi się Emil, który włożył głowę do wazy. (Astrid Lindgren: *Emil ze Smalandii*).
Zacniemy się śmiać... i tylko my będziemy wiedzieć, o co chodzi, ponieważ **RAZEM** czytaliśmy tę książkę.

Moje dziecko czyta samodzielnie

Masz powody do radości! Wspieraj nadal młodego czytelnika, odwiedź razem z nim bibliotekę, słuchaj jego opowieści o przeczytanych książkach.

Maluchy doskonale wiedzą, jak cenny jest czas dorosłych! Zobaczenie, że mama lub ojciec poświęcają swój czas, aby być z nimi, jest dla nich źródłem bezdyskusyjnej radości dowartościowania.

Staje się to w ich oczach gestem miłości. (...)

Tak więc lektura książek staje się środkiem do tworzenia relacji, więzi, do ożywiania sytuacji, w których naszym dzieciom mówimy: „Jestem tutaj.

Mam bardzo dużo do zrobienia, ale Ty jesteś najważniejszy i Ciebie wybieram.”

Lunardi M., *Poczytajmy: jak rozwijać w dziecku pasję czytania: poradnik*, s. 12.

Moje dziecko nie chce czytać

Zalety głośnego czytania dziecku łatwo przełożyć na zalety samodzielnego czytania przez dziecko. Jak jednak zachęcić do tego tych bardziej opornych? Na pewno będzie trochę trudniej niż w przypadku dzieci, którym czytano od pierwszych miesięcy lub lat życia — ale to jest możliwe.

Jeśli spędzę na czytaniu 80 godzin w ciągu roku (czyli mniej niż kwadrans każdego dnia), to przeczytam w tym czasie MILION SŁÓW!

Oto kilka dobrych rad na początek drogi ku czytaniu:

- ▶ **Twoje dziecko musi mieć łatwy dostęp do książek.** Czy w jego pokoju są książki? Czy są tam tytuły, które mogą je zainteresować? Zadbaj o to.
- ▶ **Twojemu dziecku jest potrzebny dobry przykład.** Jeśli sam nie czytasz książek, to może chociaż prasę albo wiadomości w Internecie? Pokaż dziecku, że dzięki czytaniu zdobywasz informacje, dowiadujesz się ciekawych i inspirowanych rzeczy. Wykorzystaj okazję i kiedy dziecko zapyta o coś, czego akurat nie wiesz, zaproponuj mu wspólne poszukanie odpowiedzi w książkach, w bibliotece, niekoniecznie w Internecie.
- ▶ **Twoje dziecko musi mieć czas na czytanie.** Jeśli jego tygodniowy grafik jest bardzo wypełniony, może być o to trudno. Znając jednak wartość czytania i korzyści z niego płynące, na pewno znajdziecie każdego dnia choć kwadrans na tę czynność.
- ▶ **Nie sprawdzaj dziecka – tego, czy przeczytało, jak przeczytało, ile zapamiętało.** To zabija całą przyjemność płynącą z lektury. O książkach warto rozmawiać, ale ta rozmowa nie może przypominać egzaminu.
- ▶ **Czytaj dziecku lub razem z nim, na przemian.** Czasem niewprawionych czytelników zniechęca to, że czytają tak wolno – lektura szkolna potrafi być dla nich sporym utrapieniem. Na początku warto więc dziecku pomóc. Przeczytaj na głos akapit lub stronę, potem niech dziecko przeczyta fragment Tobie.
- ▶ **I ostatnie – Twoje dziecko musi chcieć zostać czytelnikiem.** Możesz mu pomóc znaleźć motywację. Jak? Sam znasz najlepiej swoje dziecko. W tej broszurze wymieniono wiele dowodów na to, że warto czytać. Być może któryś będzie szczególnie dobry do przekonania Twojego dziecka.

Nieczytający uczeń
ostatniej klasy liceum
nie może się obudzić na trzy miesiące
przed zakończeniem szkoły i postanowić,
że rozwinie dojrzałe słownictwo niezbędne
na studiach lub w miejscu pracy.

Gollogher K., *Jak zachęcać do czytania:
minilekcje dla uczniów gimnazjum i liceum*, s. 36.

Jaką książkę wybrać?

Wybór książek dla dzieci i młodzieży jest ogromny. Na bibliotecznych półkach oraz w księgarniach znajdziemy zarówno klasyczne już tytuły literatury pięknej, powieści i poezje współczesnych autorów polskich i zagranicznych, książki obrazkowe, popularnonaukowe, poradniki, jak i książki do kolorowania oraz uzupełniania.

Przy wyborze lektur dla dziecka można skorzystać z poniższych wskazówek:

- ▶▶ **Wybierz się do biblioteki lub księgarni razem z dzieckiem. Najlepiej, gdy książki wybieriecie wspólnie. Zapewne każde z was zwróci uwagę na coś innego – Ty na wydanie, język, autora. Dziecko zapewne najpierw zauważy ilustrację, a potem... to będzie to „coś”, co przykuje jego uwagę albo chwyci za serce. Pamiętaj, że najlepsza książka dla dziecka to ta, której przeczytania ono samo nie może się wprost doczekać.**
- ▶▶ **Nie przekonuj dziecka na siłę do lektur ze swojego dzieciństwa. Czasem nie wytrzymują one konfrontacji z oczekiwaniami młodego pokolenia oraz nie przystają do realiów otaczającego nas świata. Potrzebny jest tu pewien umiar – wiadomo, że są książki, które stanowią klasykę literatury dla dzieci i na pewno warto je poznać. Są też jednak tytuły, którym do kanonu daleko, a ich główną zaletą jest to, że nam się kiedyś przecież podobały.**
- ▶▶ **Na okładkach wielu książek można znaleźć informację, dla jakiego wieku dana pozycja jest przeznaczona. Traktuj to jednak tylko jako sugestię. Ważniejsza niż metryka jest dojrzałość małego czytelnika, jego wrażliwość.**
- ▶▶ **Pomocne mogą być dla Ciebie listy książek nagrodzonych w konkurach literackich bądź rekomendowane przez różne środowiska. Lista bestsellerów również może być wskazówką.**
- ▶▶ **Zastanów się, czym Twoje dziecko się interesuje, o czym marzy, gdzie chciałoby pojechać, kim chce zostać, gdy dorośnie? Poszukajcie książek związanych z tymi tematami. Tytuły odwołujące się do dziecięcych doświadczeń i pragnień na pewno wzbudzą zainteresowania młodych czytelników.**
- ▶▶ **Wybierajcie książki napisane piękną polszczyzną, starannie wydane.**

Przede wszystkim powinniśmy brać pod uwagę cechy dziecka — jego wiek, dojrzałość psychiczną i umysłową, wrażliwość, zainteresowania, temperament i ogólne przygotowanie czytelnicze.

”

Małe dziecko ma potrzebę powtórek. Jest to fantastyczna właściwość jego mózgu, który poprzez powtórki przyswaja i porządkuje informacje, krótko mówiąc — uczy się. Według badań mali rekordziści potrafią „czytać” ulubione książki nawet trzysta razy!

...

Nie ulegajmy jednak pokusie forsowania książek, które uważamy za świetne, jeśli naszemu dziecku one nie odpowiadają.

”

Koźmińska I., Olszewska E.,
Wychowanie przez czytanie, s. 106-107.

W nauce samodzielnego czytania pomogą mi książki, w których tekstu nie jest zbyt dużo, czcionka jest większa, a użyte słowa proste i zrozumiałe.

Dobrym pomysłem na rozpoczęcie przygody z czytaniem jest seria „Czytam sobie” (wyd. Egmont). Składa się ona z niewielkich książeczek, podzielonych na trzy poziomy: składam słowa, składam zdania, połykam strony. Nie ukrywam, że najbardziej chciałabym zostać połykaczem stron.

Opracowanie — Izabela Kochańczyk, Marta Kryś
Konsultacje merytoryczne — Bogna Dobrakowska, Agnieszka Wilczyńska
Projekt ilustracji — Ryszard Latusek

Opracowano na podstawie:

1. Gallagher K., *Jak zachęcać do czytania: minilekcje dla uczniów gimnazjum i liceum*, Gdańsk 2007.
2. Koźmińska I., Olszewska E., *Wychowanie przez czytanie*, Warszawa 2010.
3. Lunardi M., *Poczytajmy: jak rozwijać w dziecku pasję czytania: poradnik*, Kraków 2011.
4. *Otwieranie świata*, oprac. zbiorowe, Gliwice 2016.

Literacka Miarka Wzrostu oraz Rady dla rodziców, którzy chcą wychować małych czytelników, powstały w ramach projektu Książki na miarę realizowanego przez Miejską Bibliotekę Publiczną w Gliwicach w 2017 r.

 **MIEJSKA
BIBLIOTEKA
PUBLICZNA
W GLIWICACH**

Organizatorem Biblioteki
jest Miasto Gliwice

Projekt dofinansowano
ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego

**Ministerstwo
Kultury
i Dziedzictwa
Narodowego.**

Miejska Biblioteka Publiczna w Gliwicach
ul. Kościuszki 17
44-100 Gliwice
www.biblioteka.gliwice.pl